

SAMENVATTING BEHEERSTRATEGIE LANDSCHAPSBEHEER BOERENNATUUR NOORDWEST OVERIJSSSEL

Beheerstrategie voor de periode 2023 – 2028

Goed ontwikkelde houtwal, aangrenzend aan botanisch hooiland (Joachim van der Valk)

HOE ZIET GOED LANDSCHAPSBEHEER ER UIT?

Het gewenste beeld van leefgebied Dooradering bestaat uit een netwerk van verschillende vlak-, lijn- en puntvormige landschapselementen waartussen grotendeels agrarische- en natuurpercelen liggen. Het gaat hier onder meer om droge elementen zoals elzensingels, houtwallen, hoogstamboomgaarden, (hakhout)bosjes, struwelen en bloemrijke (perceel)randen. Daarnaast gaat het ook om natte elementen zoals watergangen (sloten) met aangrenzende perceelsranden, natte laagten en poelen.

In een goed functionerend landschap geldt dat voor veel soorten, waaronder insecten, amfibieën, vogels en zoogdieren, de drie V's volop aanwezig zijn:

- Voedsel
- Veiligheid
- Voortplanting

Belangrijk daarbij is dat de verschillende elementen op korte afstand van elkaar voorkomen en liefst dat deze met elkaar verbonden zijn. Voor het behoud van dit landschap en de kenmerkende elementen is goed én tijdig onderhoud van landschapselementen van belang.

HOE PAKT HET COLLECTIEF DIT AAN?

Boerenatuur Noordwest Overijssel (BNWO) zet de komende beheerperiode in op het versterken van de landschappelijke dooradering in landschappelijke kerngebieden (landschapsgerichte aanpak) en het versterken van het leefgebied van enkele doelsoorten waaronder Kamsalamander, Knoflookpad, Steenuil, Grote Vuurvlinder en Zwarte Stern (soortgerichte aanpak).

In de gebieden waar de doelsoorten voorkomen zet BNWO zich in voor het verbeteren van het leefgebied voor deze soorten (soortgerichte aanpak). Ze zijn gebaat bij voldoende samenhang en kwaliteit op landschapsniveau. Het is hierbij van groot belang dat er voldoende voedsel-, rust- en nest/voortplantingsgelegenheid voor deze soorten bereikbaar is op een overbrugbare afstand.

Daar waar met name veel (broedende) zangvogels profiteren van het kleinschalig cultuurlandschap wordt ingezet op het behoud en de versterking van de dooradering van het landschap door in te zetten op het beheer, onderhoud en herstel van landschapselementen en het versterken hiervan met aanpalend (randen)beheer.

Het collectief zet in de komende beheerperiode extra in op advies en begeleiding bij het gewenste onderhoud. In overleg met de deelnemer wordt een beheeradvies opgesteld waarin het type beheer is opgenomen en het moment waarop het (groot) periodiek beheer uitgevoerd wordt.

WELKE KADERS STELT HET COLLECTIEF?

Naast de ligging en de kwaliteit van het landschapselement maakt ook de combinatie met aanpalend beheer uit voor de mogelijkheden om bestaand beheer te verlengen en nieuw beheer aan te gaan.

Criteria:

- Het landschapselement behoort niet tot het erf (geen financiering van erfbeplanting);
- Opgaande houtige landschapselementen worden zoveel mogelijk, maar minimaal aan de zonzijde, gecombineerd met beheer dat voedsel (insecten, muizen) kan leveren. Denk aan botanisch grasland, wintervoedselveldjes en akkerranden;
- Beheer direct naast storingsbronnen (bijv. wandelroute voor eigenaren met honden) wordt zoveel mogelijk vermeden;
- De poel moet voldoen aan de basiskwaliteiten zoals beschreven in de beheervoorwaarden. Het gaat onder meer om een flauw, noordelijke talud, maximaal 25% van het wateroppervlak ligt in de schaduw, er is geen vis aanwezig en de poel is grotendeels gevrijwaard van betreding door vee.

Strategie/werkwijze:

- In de (deel)gebieden met samenhang wordt gestreefd naar een bedekking met opgaande elementen, poelen, randen en percelen van tenminste 5%. Dit beheer vormt zoveel mogelijk aaneengesloten netwerken;
- Beheer wordt zoveel mogelijk afgestemd met beheer dat in de directe omgeving wordt uitgevoerd (TBO's, particulieren, overheden etc.), met als doel meer effect van de inzet van beheer te krijgen;
- Voorrang heeft beheer waar mogelijkheden zijn om via aanleg en inrichtingsmaatregelen verbeteringen van de biotoop te realiseren;

- Kleinschalig landschap herstellen daar waar elementen als houtwallen en struweelhagen zijn verdwenen, maar waar wel een binding is met populaties van deze soorten in de omgeving;
- Veldcoördinatoren benaderen de agrarisch grondgebruikers met poelen op de kaart die nog niet onder ANLb zijn gebracht;
- Niet alleen de poelen, maar ook het omliggende landbiotoop onder ANLb brengen.

WAT ZIJN DE MOGELIJKHEDEN VOOR MIJ ALS DEELNEMER?

BNWO stelt diverse beheerpakketten beschikbaar voor het beheer van verschillende landschapselementen. Welke mogelijkheden voor uw perceel gelden is afhankelijk van de huidige botanische kwaliteit van het perceel. In de tabel hieronder staan de verschillende mogelijkheden vermeld, afhankelijk van de uitgangssituatie.

Pakket-code	Pakket	Kerngebied Kamsalamander	Kerngebied Knoflookpad	Kerngebied Steenuil	Kerngebied Struweelzangers
L09	Poel	++	++		
L10	Natuurvriendelijke oever	+	+		+
L20	Houtwal en houtsingel	+		+	++
L21	Knotbomen			++	+
L22	Knip- scheerhaag	+		+	++
L24	Struweelrand	+		++	+
L25	Solitaire boom			+	+
L26	Boomgaard			++	+
L27	Hakhoutbosje	++			++
L29	Bosje	+			+
A06	Extensief weiden			+	
A13	Botanisch beheer	+		+	+
A15	Wintervoedselakker		+	+	+
A16	Vogelakker		+	+	+
A19	Kruidenrijke akkerrand		+	+	+

Voor landschapselementen die in de voorgaande beheerperiode groot onderhoud hebben gehad, en waar periodiek onderhoud in deze beheerperiode niet nodig is, ontvangen deelnemers een jaarlijkse vergoeding voor de instandhouding van het landschapselement. Voor de elementen die deze beheerperiode wel groot onderhoud nodig hebben, ontvangen deelnemers na uitvoering van het onderhoud in één keer de vergoeding voor het groot onderhoud. In de jaren dat er geen groot onderhoud plaatsvindt, ontvangen deze deelnemers ook alleen de jaarlijkse beheervergoeding.

Het collectief maakt in overleg met de deelnemer afspraken over het jaar waarin het groot onderhoud plaats zal vinden. Dit wordt in het beheercontract vastgelegd.